

Historische Vereniging Zutphen

Op de Rol in Historisch Zutphen

Internet: www.historiezutphen.nl - E-mail: info@historiezutphen.nl
Op de rol in historisch Zutphen jaargang 4, september 2010 nr.11
Referentie: HVZ - 43 - 2010 Datum: 9 september 2010

Geachte Dames en Heren,

De zomer is nagenoeg weer voorbij en de herfst lijkt al heel dichtbij. Gelukkig zijn er weer vele leuke activiteiten in Zutphen e.o. die u kunt bezoeken c.q. aan kunt deelnemen. In deze nieuwsbrief zijn diverse leuke tips voor uw bezoekje aan één van de musea in Zutphen e.o. opgenomen.

Ik wens u alvast veel leesplezier toe.

Met vriendelijke groet
Ap Lammers

REGIONAAL
ARCHIEFZUTPHEN

Akten van indemniteit digitaal toegankelijk

Alle akten van indemniteit die het Regionaal Archief Zutphen heeft, zijn nu op de website www.regionaalarchiefzutphen.nl te bekijken. Van Almen, Lochem en Zutphen zijn deze akten uit de achttiende en negentiende eeuw in beperkte

bewaard gebleven. Aan de scans wordt binnenkort een index op naam gekoppeld.

Voor de invoering van de armenwetten in de negentiende eeuw, kwamen de kosten voor het verzorgen van armen op rekening van het stadsbestuur en de plaatselijke diaconie. Om een grote toestroom van (mogelijk) armlastigen te voorkomen, vroegen steden - vooral in de achttiende eeuw - aan nieuwkomers een akte van indemniteit of borgbrief. In de achttiende eeuw was de diaconie of het bestuur van de plaats van herkomst de garantie zorg te dragen voor de betreffende persoon in geval tot armoede zou vervallen. Zonder deze akte mochten mensen niet in de stad wonen. Welgestelden, seizoensarbeiders en militairen hoefden geen akten van indemniteit te overleggen.

Van Almen, Lochem en Zutphen zijn in beperkte mate akten bewaard gebleven. In Zutphen bijvoorbeeld was het stadsbestuur in de zestiende en zeventiende eeuw niet gewoon dergelijke akten uit te geven. Dit werd anders in de achttiende eeuw. Toen moest ook Zutphen onder invloed van de Fransen de akten verstrekken en aanvragen. [lees verder](#)

18 september: Oost Gelderse Contactdag

Op zaterdag 18 september wordt in Groenlo de 15e Oost-Gelderse contactdag Boerderij en Streekgeschiedenis. De Oost-Gelderse archiefdiensten (Regionaal Archief Zutphen, Achterhoeks Archief, Streekarchivariaat De IJssel, Waterschap Doesburg en Waterschap Rijn en IJssel) zijn ook aanwezig met een gezamenlijke stand.

[Lees meer...](#)

Open monumentendagen bij Regionaal Archief Zutphen

Op 11 en 12 september staat Zutphen in het teken van de "smaak van de negentiende eeuw", het landelijke thema van de Open Monumentendagen. Ook het Regionaal Archief Zutphen (Spiegelstraat 13) opent op beide dagen tussen 10.00 en 16.00 uur de deuren.

De 19e eeuw was een tijd met een opkomende industrie waarin vele vernieuwingen en veranderingen tot stand kwamen. Onder invloed van de industrialisatie en de Franse tijd ontstonden er nieuwe soorten gebouwen, waarvoor vormtalen gezocht moesten worden. Die werden gevonden in bouwstijlen uit het verleden, maar dan wel op een nieuwe manier toegepast en volgens de smaak van de tijd: de neostijlen waren geboren.

Bij het Regionaal Archief Zutphen worden diverse (bouw-) tekeningen tentoongesteld van karakteristieke negentiende eeuwse panden en nieuwe soorten gebouwen als scholen en utilitaire werken. Daarnaast is er aandacht voor het werk van Frederik Hendrik van Etteger. Hij gaf als stadsarchitect Zutphen een nieuw gezicht. Eind negentiende eeuw was de vestingstad ontmanteld en mocht er buiten de stadsmuren gebouwd worden.

Nieuwe publicatie over armoede in 19e eeuw Zutphen

Tijdens de Open Monumentendagen (11 en 12 september) verschijnt een boek over de opgravingen aan de Willemsdijk/Lievenheersteeg in Zutphen. Het boek Van achtertuin tot achterbuurt. Archeologisch en historisch onderzoek naar de Lievenheersteeg te Zutphen door Arjan den Braven, Bert Fermin en Michel Groothedde (Zutphense Archeologische Publicaties 35) verscheen eerder in rapportvorm.

De Open Monumentendagen staan in het teken van de smaak van de 19e eeuw. Het boek belicht de keerzijde van de 19e eeuw die voor Zutphen zo'n welvarende tijd lijkt te zijn geweest, getuige de vele monumentale herenhuizen en gebouwen. De gebouwen getuigen van de armoedige kant van de Zutphense samenleving zijn echter vrijwel allemaal verdwenen.

sloop verdwenen.

In de zomermaanden van 2007 werd door de archeologische dienst van de gemeente Zutphen archeologisch onderzoek verricht op de hoek van de Wanne en de Lievenheersteeg. Woonbedrijf Ieder1 bouwde hier Het Wannehofje, appartementengebouw voor Humanitas-DMH.

[Lees verder](#)

16 oktober: Landelijke Archievendag

De Oost Gelderse archiefdiensten (Regionaal Archief Zutphen, Waterschap Rijn en IJssel, Streekarchivariaat Doesburg, Achterhoeks Archief) hebben voor Landelijke Archievendag gezamenlijk activiteiten georganiseerd. Op 16 oktober kunt u tussen 11 en 15 uur terecht bij het Waterschap Rijn en IJssel in Doetinchem.

[Lees meer...](#)

21 oktober: Lezing Landgoederen in de Graafschap

Dhr. Jacobus Trijsburg, voorzitter van de Lochemse VVV, houdt op 21 oktober in Lochem een presentatie met als onderwerp: Land en water, het thema van de Week van de Geschiedenis 2010.

[Lees meer](#)

12 juni 2010 – 24 oktober 2010

Hedendaagse kunst uit de zustersteden Zutphen – Satu Mare (Roemenië) Reflectie

In het kader van de 40-jarige stedenband heeft het Stedelijk Museum Zutphen in samenwerking met het Muzee Satu Mare, secția de artă, een groepstentoonstelling samengesteld met hedendaagse kunstenaars uit beide steden. Het werk van de Satmareense beeldhouwer Adrian Golban en schilders Ion Sasu, Valer Sasu en Lola Scripor wordt geëxposeerd samen met het werk van de Zutphense fotograaf Ahmet Helaka en schilders Irmgard Lamers en Hugo Pasman.

Talentvol Zutphen

Er is bewust gekozen om gevestigde namen te mengen met aanstormend talent, aansluitend op het culturele jaarthema 2010 van de gemeente: 'Talentvol Zutphen'. De tentoonstellingstitel geeft talent deze kunstenaars bindt ondanks de verschillen in onderwerp, medium en werkwijze. Allen reflecteren op de wereld om hen heen, op de eigen kunst en op die van anderen. En soms is het letterlijk de reflectie van licht, bloem of verstild interieur, die zij schitterend hebben vastgelegd.

De tentoonstelling duurt van 12 juni tot en met 24 oktober 2010, en zal daarna te zien zijn in het Muzeul Județean Satu Mare, secția de artă.

Gelezen in het De Stentor van 16 juli 2010

Wat direct opvalt aan de foto's van de expositie 'Fotoalbum van de 19e eeuw' is de wijze waarop Zutphenaren feest vierden.

Namelijk door het bouwen van een feestboog. Bij de zeventigste verjaardag van koning Willem III, bij de krooningskoningin Wilhelmina in 1898 en zelfs bij de installatie van een nieuwe burgemeester in 1894 (Storm Buysing). Zutphenaren bouwden de ene na het andere indrukwekkende constructie. Meestal stonden de bouwwerken aan een straat, zodat er een voorname entree ontstond.

De expositie is te zien van 16 juli tot en met 19 september in het Stedelijk Museum, dinsdag tot en met zondag van 11.00 tot 17.00 uur.

De tentoonstelling is op 25 juni geopend door Leo Samama, componist, musicoloog én kleinzoon van Henriette Polak. Het Museum in Majeur is een bijzondere presentatie van de eigen collectie van het museum waarin muziek centraal staat. Het is niet verwonderlijk dat muziek, als onderwerp en inspiratiebron, goed vertegenwoordigd is in de collectie van het museum. Henriette Polak-Schwarz (1893-1974) was een bekende filantrope en kunstbeschermster. Wat de schone kunst betreft, mag muziek als haar eerste liefde worden beschouwd. Haar kamerconcerten aan huis waren befaamd. Tot de concerten behoorde ook beeldend kunstenaar Joop Sjollema (1900 – 1990), met wie Henriette Polak goed bevriend geraakte nadat zij meerdere malen door hem was geportretteerd. Over en weer wisten zij de liefde voor muziek en kunst bij elkaar aan te wakkeren. Samen waren zij de drijvende krachten achter de oprichting van het Museum in Majeur. Verscheidene muziekstijlen worden verbeeld in ruim 30 schilderijen, beelden en prenten van onder andere Maks, Jeanne Bieruma Oosting, Mari Andriessen, Norbert Olthuis, Adriaan van Esveld en Joop Sjollema. Spreekwoordelijk op deze gelegenheid wordt de presentatie aangevuld met vijf bruiklenen van 'muziekstukken' van de hand van Sjollema, die zelden te zien zijn.

De tentoonstelling duurt van 26 juni tot en met 26 september 2010. Gedurende de tentoonstellingsperiode orga...

museum een aantal kleine, verrassende muziekovertredens. Informatie hierover vindt u op de website.

Op deze pagina van de agenda vindt u de lopende en verwachte tentoonstellingen in CODA Museum.

Voor andere CODA-activiteiten kunt u in het menu aan de linkerkant van het scherm kiezen voor een agenda de komende maand of van het hele jaar. De cursussen vindt u op de speciale Cursuspagina.

In de nieuwsbrief van augustus en september 2010 onder andere: Karin Slaughter bij CODA, Open Monument Historisch Café en CODA Junior. [Klik voor volledige nieuwsbrief op deze link.](#)

Activiteitenoverzicht Historische Vereniging Zutphen.

De Historische Vereniging Zutphen trekt eropuit. Wat is er mooier dan de rijke historie van Zutphen ter plekke te zien. De vereniging organiseert ook in 2010 weer tal van excursies. Er is meestal sprake van een beperkt aantal deelnemers. Deelname aan de excursies is voor leden van de Historische Vereniging Zutphen gratis. Deelnemers kunnen zich aanmelden bij coördinator Mary van der Haring via (0575) 47 08 76 of 06-28990680, of per e-mail via info@historiezutphen.nl. Op www.historiezutphen.nl zal steeds de actuele stand van zaken staan. Niet-leden betalen € 2,50 per persoon, tenzij zij zich op dat moment als lid aanmelden.

Lezing over vluchtelingen langs de grens in de Achterhoek door Mevrouw Jessie Jongejans.

Locatie IJsselpaviljoen. 15 november 2010. Leden hebben gratis toegang. Overigen betalen slechts € 2,50.

Tijdens het Open Monumentenweekend van 11 en 12 september 2010 is ook onze vereniging weer aanwezig met twee stands. De stands worden weer bememd door leden van bestuur en de diverse werkgroepen die binnen de vereniging actief zijn. Wij hopen u ook in de Burgerzaal, Lange Hofstraat bij onze stands te mogen zien.

Open Monumentendag 2010 heeft het thema De smaak van de 19e eeuw. Met de keuze voor de negentiende eeuw is Open Monumentendag een roerige eeuw centraal. Een eeuw met twee gezichten; dat van industriële revolutie en technologische vernieuwingen enerzijds, en dat van terugrijpen naar eerdere bouwstijlen anderzijds. Een eeuw die heel wat verrassende monumenten heeft opgeleverd, waarvan er vele op de Open Monumentendag toegankelijk zijn. Diverse leden van onze vereniging zijn ook op een andere wijze betrokken bij deze open monumentendagen. Het kan gaan om het geven van een lezing of door het verzorgen van excursies. Voor het volledige programma zie [website Gemeente Zutphen](#)

Sinds enkele weken is onze vereniging ook actief op Twitter. Dagelijks worden daar nieuwsfeitjes over de historie van Zutphen weergegeven. Wilt u deze ook ontvangen? Dan kunt u zich via deze link aanmelden. <http://twitter.com/HistVerZutphen> .

Zutphen
de Verdwenen Stad

Zutphen voor, tijdens en na het bombardement

ZUTPHEN De Stentor, 10 oktober 2010. Drie squadrons Bostons en Mitchells vliegen op 14 oktober 1944 - vijftien jaar geleden - boven Zutphen. In een dikke tien minuten dropen ze hun bommen. Deze vallen niet zoals bedoeld op de IJsselbrug, maar komen tot ontploffing in de stationsomgeving en de noordwestelijke binnenstad.

Bijna honderd mensen komen om het leven. Monumentale gebouwen veranderen op slag in ruïnes. Niet alleen het bombardement verandert deze omgeving drastisch. De vernieuwingsgolf na de oorlog is nietsontziend. Het oude Zutphen verdwijnt, evenals het Oude en Nieuwe Gasthuis. Het stratenplan wijzigt. Een nieuw stuk Zutphen ontstaat.

Nu, 65 jaar na de bommen, gaat de redactie van de Stentor op zoek naar het stuk stad dat is verdwenen. Bewoond gebouwen, winkels, cafés; we willen zoveel mogelijk informatie ophalen over alle facetten van het dagelijks leven in dit deel van de stad. We zoeken foto's, films, anekdotes en verhalen. Mensen die hierover beschikken, kunnen zich bij de redactie melden www.destentor.nl/verdwenenstad is het kloppend hart van dit project.

Op deze site - die sinds vandaag online staat - kunnen bezoekers informatie achterlaten. Het is mogelijk om online te reageren en digitaal foto's aan te leveren. Als er voldoende materiaal binnenkomt, is de kans groot dat er in april 2011 een jaar bevrijding - een expositie volgt.

Naar aanleiding van dit project is er een stichting gevormd die samen met een brainstormgroep dit project verder wil uitwerken. Hierbij is ook onze vereniging betrokken middels onze voorzitter en secretaris. In de komende maanden zal het projectplan worden uitgewerkt. Over het verloop zullen wij u zeker op de hoogte houden en t.z.t. willen wij u ook graag gaan betrekken bij dit project. Vooruitlopend hierop is sinds enige dagen een promotiefilm beschikbaar. De onderstaande link kunt bekijken.

<http://www.youtube.com/watch?v=0eUII6qk9Jc>

Heeft u n.a.v. het bovenstaande vragen of wilt u alvast kenbaar maken te willen participeren in dit project, zie de contactreactie met belangstelling tegemoet.

CursusOudheid.nl

Cursussen over de oude Grieken

Kennismaken met de oude Grieken in Zutphen en Warnsveld!

Begin oktober starten in onze omgeving twee cursussen waarin u kunt kennismaken met de boeiende wereld Grieken: een middagcursus over Griekse cultuurhistorie in Warnsveld, en een avondcursus over Homerus in Zutphen. De cursussen worden verzorgd door drs. Mike F.C. Bos, docent Klassieke Talen en oud-docent van het Zutphens College. De cursussen bestaan uit 8 wekelijkse lessen van zo'n twee uur en zijn bedoeld voor iedereen die wilt met het onderwerp of eerder opgedane kennis wil "afstoffen".

“Goden, Helden en Machthebbers”

De middagcursus: “Goden, Helden en Machthebbers” heeft de Griekse cultuurhistorie als onderwerp. Hierin zoekt u naar het verhaal van de oude Grieken. Hoe leefden zij? Wat geloofden ze, wat vonden ze belangrijk en hoe kwam de wereld er uit in de verschillende ontwikkelingsstadia van hun cultuur? En welke sporen hebben ze in onze cultuur nagelaten? Daarover krijgt u veel informatie, doorspekt met levendig vertelde mythen en verhalen en aanschouwd gemaakt met een groot aantal boeiende foto's.

“Homerus: Ilias en Odyssee”

In deze cursus bespreken we de Ilias en Odyssee, en hun schepper, Homerus. De manier waarop hij in de Ilias meeneemt naar de strijd rond Troje, is indrukwekkend en bij vlagen huiveringwekkend. En in het verhaal over de Griekse held Odysseus worden sprookjesachtige elementen verweven met een zeer levendige beschrijving van de avonturen van de listige Odysseus en zijn makkers. We lezen deze boeiende verhalen in vertaling en de achtergrond wordt uitvoerig toegelicht. En daarmee komen de Griekse helden ook na bijna drieduizend jaar werkelijk tot ons.

Meer weten over data, tijden en kosten [lees hier dan verder.](#)

hcc[!]genealogie

Joodse genealogie bij HCC

Op 18 september a.s. organiseert HCC!genealogie een bijeenkomst in het Kerkelijk Centrum 'De Brug' in Amstelveen waarbij lezingen worden gegeven over Joodse genealogie en het genealogische computerprogramma PAF.

Deze landelijke bijeenkomst wordt voorafgegaan door de jaarlijkse Algemene Leden-vergadering van de internationale Joodse Genealogische Vereniging.

Genealogie van de HCC. De ledenvergadering begint om 10 uur.

Om 10:30 uur vangt een lezing over Joodse genealogie aan die wordt gegeven door Dr. L.H. Cohen voorzitter Nederlandse Kring voor Joodse Genealogie.

Joodse genealogie verschilt van de gewone Nederlandse genealogie in andere bronnen voor genealogische gegevens gebruiken en leefgewoonten (religieuze traditie en cultuur) en een afwijkende geschiedenis en daardoor ook andere familienamen. Aan de hand van een korte beschrijving van geschiedenis vanaf de Gouden Eeuw van zowel Sephardische (Portugese) als Askenasische (Hoog-Duitse) Joden in Nederland en van een aantal religieuze gebruiken worden bronnen besproken: o.a. besnijdenisregisters, ketoebot (huwelijksakten) en grafstenen/begraafregisters. In de 1811 zijn ook een aantal niet-Joodse bronnen zoals notariële akten, gerechtelijke (onder)trouw akten en naamsaannemingsregisters van belang. Het een en ander zal met voorbeelden geïllustreerd worden. Verder zullen internetsites, die voor Nederlands Joodse genealogie van belang zijn, genoemd worden.

In de middag volgt een lezing door P. van 't Schip over het genealogische computer-programma PAF (Pedigree File) dat door de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen (beter bekend als de Mormonen) ontwikkeld. Indien geïnteresseerden bepaalde onderwerpen van dit programma behandeld willen zien kunnen vooraf stellen aan Jos van Jaarsveld (jh.vanjaarsveld@hccnet.nl)

Plaats: Kerkelijk Centrum 'De Brug' Schuilenburgerweg 2, 3816 TB Amersfoort

Meer informatie over hcc!genealogie is te vinden op <http://genealogie.hcc.nl>, op de nieuwssite www.computergenealogie.org en op www.twitter.com/hccgenealogie

[Wilt u deze nieuwsbrief niet langer meer ontvangen dan kunt u zich via deze link afmelden.](#)

Nieuwsbrief verstuurd door [JDI internet professionals](#) op verzoek van de Historische Vereniging Zutphen